

УДК 347.9.

DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2026.02.1.59>

СПІВВІДНОШЕННЯ ПРАВОВИХ СТАТУСІВ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ-БОРЖНИКА У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ ТА СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО

Холод В.С.,

аспірант кафедри цивільної юстиції та адвокатури
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
ORCID: 0009-0005-5556-0632

Холод В.С. Співвідношення правових статусів юридичної особи-боржника у виконавчому провадженні та справі про банкрутство.

Дана стаття присвячена дослідженню питання співвідношення правових статусів юридичної особи-боржника у виконавчому провадженні та боржника у справі про банкрутство. У статті здійснено комплексний аналіз співвідношення вказаних правових статусів з огляду на специфіку визначених проваджень. Разом з тим, досліджено особливості правосуб'єктності юридичної особи-боржника, зокрема її елементи — правоздатність, дієздатність та деліктоздатність. Проаналізовано нормативно-правове регулювання, зокрема положення Закону України «Про виконавче провадження» та Кодексу України з процедур банкрутства, з метою виявлення спільних і відмінних рис правового становища боржника у виконавчому провадженні та у справі про банкрутство. Також було висвітлено питання відмінності процедур відкриття проваджень, зокрема в тій частині, що виконавче провадження, зазвичай відкривається за заявою стягувача, а справа про банкрутство ще й за заявою боржника.

Крім того, було приділено увагу динаміці правового статусу юридичної особи-боржника у справі про банкрутство. Зокрема, визначено, що він трансформується залежно від стадії провадження та характеру процедурних обмежень, що впливають на обсяг майнових прав, управлінських повноважень і процесуальної самостійності. Досліджено три судові процедури у справі про банкрутство, які можуть бути застосовані до юридичної особи-боржника, а саме: розпорядження майном боржника, санація боржника або ліквідація банкрута. Залежно від застосованої судової процедури змінюється і правовий статус юридичної особи-боржника, зокрема в частині меж і обсягу його правосуб'єктності, у тому числі по відношенню до власного майна.

Таким чином, визначено вплив виконавчого провадження та справи про банкрутство на правосуб'єктність юридичних осіб-боржників. В обох випадках, обмеження перш за все стосуються грошових коштів та майна, а в межах справи про банкрутство може бути обмежено і управлінську частину правосуб'єктності юридичної особи-боржника. Відтак, даним дослідженням було вивчено названі правові статуси з огляду на специфіку відповідних проваджень. Водночас, було звернуто увагу на дотичні, між цими статусами, риси.

Ключові слова: юридична особа-боржник, правовий статус, виконавче провадження, банкрутство, неплатоспроможність, правосуб'єктність боржника.

Kholod V.S. Comparison of the legal status of a legal entity-debtor in enforcement proceedings and bankruptcy proceedings.

This article is devoted to researching the comparison of the legal statuses of a legal entity debtor in enforcement proceedings and a debtor in bankruptcy proceedings. The article provides a comprehensive analysis of the relationship between these legal statuses, taking into account the specifics of certain proceedings. At the same time, it examines the peculiarities of the legal personality of a debtor legal entity, in particular its elements – legal capacity, capacity to act, and capacity to commit a tort. The normative and legal regulation, in particular the provisions of the Law of Ukraine 'On Enforcement Proceedings' and the Code of Ukraine on Bankruptcy Procedures, is analysed in order to identify the common and distinctive features of the legal status of the debtor in enforcement proceedings and in bankruptcy proceedings. The differences between the procedures for initiating proceedings were also highlighted, in particular in that enforcement proceedings are usually initiated at the request of the creditor, while bankruptcy proceedings are also initiated at the request of the debtor.

In addition, attention was paid to the dynamics of the legal status of a debtor legal entity in bankruptcy proceedings. In particular, it was determined that it transforms depending on the stage of the proceedings and the nature of procedural restrictions that affect the scope of property rights,

management powers, and procedural independence. Three judicial procedures in bankruptcy proceedings that may be applied to a debtor legal entity were examined, namely: disposal of the debtor's property, debtor rehabilitation, or liquidation of the bankrupt entity. Depending on the judicial procedure applied, the legal status of the debtor legal entity changes, in particular in terms of the limits and scope of its legal capacity, including in relation to its own property.

Thus, the impact of enforcement proceedings and bankruptcy proceedings on the legal capacity of debtor legal entities has been determined. In both cases, the restrictions primarily concern funds and property, and within the framework of bankruptcy proceedings, the management part of the legal capacity of the debtor legal entity may also be restricted. Therefore, this study examined the aforementioned legal statuses in light of the specifics of the relevant proceedings. At the same time, attention was drawn to the similarities between these statuses.

Key words: debtor legal entity, legal status, enforcement proceedings, bankruptcy, insolvency, legal capacity of the debtor.

Постановка проблеми. У вітчизняній науці широкого поширення здобули дослідження спрямовані на вивчення процесу примусового виконання рішень та застосування відповідних процедур у справах про банкрутство. Зокрема, значну увагу приділено правовому статусу боржника у виконавчому провадженні та окрему статусу боржника у справі про банкрутство. Натомість, значно менше уваги приділено дослідженню співвідношенню цих правових статусів між собою. Оскільки процедура виконавчого провадження та справи про банкрутство дотичні одне з одним, то дослідження їх спільних і відмінних рис значно посилить розбудову кожного з проваджень. Таким чином, виникає потреба у більшому дослідженні названих правових статусів як кожного окремо, так і у взаємозв'язку між собою з огляду на особливості відповідних проваджень.

Метою статті є опрацювання наукових здобутків вітчизняних вчених та профільного законодавства у сфері примусового виконання рішень та справах про банкрутство, а саме в частині вивчення особливостей правових статусів юридичної особи-боржника, з'ясування їх співвідношення між собою з огляду на специфіку кожного з проваджень.

Стан опрацювання проблематики. Правовий статус боржника у виконавчому провадженні був предметом дослідження таких вчених як Вінциславська М.В., Кучер Т.М., Фурса С.Я., Хотинська О.З., Шевчук К.П., Щербак С.В. та інші вчені. В свою чергу, правовий статус юридичної особи-боржника у справі про банкрутство досліджували Гушилик А.Б., Пригуза П.Д., Пригуза А.П., Кабенюк Ю.В., Жуков С.В. та багато інших вчених. Водночас, у переважній більшості увага вчених концентрувалась лише або на статусі юридичної особи-боржника у виконавчому провадженні, або у справі про банкрутство. Натомість, співставлення вказаних правових статусів між собою, виявлення спільних і відмінних рис не мало великого обсягу досліджень, що і у обумовлює необхідність даного дослідження.

Виклад основного матеріалу. Правовий статус юридичної особи-боржника визначається відповідно до абз. 2 ч. 2 ст. 15 Закону України «Про виконавче провадження». У наведеній нормі передбачено, що боржником є визначена виконавчим документом фізична або юридична особа, держава, на яких покладається обов'язок щодо виконання рішення [1]. Таким чином, мова йде про суб'єкта на якого покладено обов'язок з виконання рішення суду або іншого, визначеного законом акту, і до якого можуть бути застосовані відповідні заходи державного примусу. Аракелян Р.М. розкривав державний примус як метод державного впливу, направлений на відтворення державної волі зі спонукання осіб до правомірної поведінки [2, с.393].

Хотинська О.З. у своїх працях зауважувала, що саме по собі застосування примусових заходів не може вважатися основоположною ознакою правового статусу боржника у виконавчому провадженні, оскільки як процесуальний суб'єкт він виникає раніше ніж до нього застосовуються такі заходи або не застосовують взагалі у випадку добровільного виконання [3, с. 87]. Натомість, юридична особа-боржник у справі про банкрутство, до моменту набуття такого статусу, вже мала бути піддана примусовим заходам виконання своїх зобов'язань, оскільки у такому провадженні мова йде про суб'єкта неспроможного виконати свої грошові зобов'язання, строк виконання яких настав [7]. Тобто, стану неспроможності боржника виконати свої зобов'язання передуює етап застосування до нього державного примусу з метою спонукання ці зобов'язання виконати.

В свою чергу, Вінциславська М.В. розуміла боржника як особу, яка залучається до участі у виконавчому провадженні з метою виконання зобов'язання встановленого чинним виконавчим документом [4, с.9].

Як слушно зазначала Ніколенко Л.О., правовий статус боржника у виконавчому провадженні вирізняється наявністю низки загальних, спільних для обох сторін виконавчого провадження, та спеціальних, виняткових ознак, серед яких провідне місце посідає визначена законодавством су-

купність прав і обов'язків, процесуальні гарантії у виконавчому провадженні, а також особливості деліктоздатності та інші характерні риси [5, с. 76].

З наведених позицій науковців слідує, що юридична особа-боржник є суб'єктом відносно якого існує рішення суду або інший, визначений законом, акт зобов'язуючого характеру і відносно якого, за відповідним виконавчим документом, було відкрито виконавче провадження. Тобто, можна зробити висновок, що перед тим, як набути статусу боржника у виконавчому провадженні, юридична особа мала б бути учасником відповідних зобов'язальних правовідносин.

Разом з тим, якщо юридична особа не виконує покладені на неї зобов'язання добровільно та у межах виконавчого провадження, то, за певний умов, така особа може набути статусу боржника у справі про банкрутство [6, с.65].

У результаті відкриття провадження у справі про банкрутство юридична особа набуває спеціального статусу, визначеного законодавством про банкрутство, — статусу боржника.

Відповідно до частини 1 статті 1 Кодексу України з процедур банкрутства (далі – КУЗПБ), банкрутством є визнана господарським судом нездатність боржника, крім страховика або кредитної спілки, відновити свою платоспроможність за допомогою процедури санації та реструктуризації і погасити встановлені у порядку, визначеному цим Кодексом, грошові вимоги кредиторів інакше, ніж через застосування ліквідаційної процедури або процедури погашення боргів боржника, а також віднесення страховика або кредитної спілки відповідно до рішення Національного банку України до категорії неплатоспроможних відповідно до Закону України «Про страхування» або Закону України «Про кредитні спілки», а боржником є юридична особа або фізична особа, у тому числі фізична особа - підприємець, неспроможна виконати свої грошові зобов'язання, строк виконання яких настав [7]. Таким чином, визначальною ознакою боржника у справах про банкрутство є саме неспроможність виконувати грошові зобов'язання, що є відмінним від ознак боржника, як сторони виконавчого провадження. Отже виходить, що як у межах виконавчого провадження, так і у справах про банкрутство законодавець оперує терміном «боржник», однак вкладає у нього різний зміст.

У цьому контексті, Кабенюк Ю.В. зауважувала, що вищеописані процеси відрізняються один від одного, зокрема за різновидом інструментаріїв для розгляду справ (ведення провадження), колом учасників та їх правосуб'єктністю, судовими процедурами, застосованими до боржника [8, с. 233].

Пригуза П.Д. та Пригуза А.П. тлумачили поняття боржника у справах про банкрутство як неспроможного суб'єкта підприємницької діяльності юридичної особи або фізичної особи – підприємця, зобов'язаного сплатити гроші на користь кредитора, але який прострочив виконання свого обов'язку на понад три місяці, якщо грошова вимога до нього підтверджена судовим рішенням, що набрало законної сили, та постановою про відкриття виконавчого провадження [9, с. 74]. Імовірно, при визначенні граничних строків прострочення виконання обов'язків, науковці виходили з Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства затверджених наказом Міністерства економіки України №14 від 19.01.2006 року. У п.3.3 розд.III наведеного нормативно-правового акту визначено ознаки за якими можна визначити стійку фінансову неспроможність юридичної особи [10].

Натомість, Жуков С.В. вказував, що системний аналіз статей 1, 8, 34 та 39 КУЗПБ дає підстави стверджувати, що правовими передумовами відкриття провадження у справі про банкрутство є: наявність у боржника грошового зобов'язання перед кредитором, строк виконання якого настав на момент звернення кредитора до суду; відсутність спору про право між кредитором і боржником щодо заявлених вимог; незадоволення боржником у повному обсязі вимог ініціюючого кредитора (кредиторів) до підготовчого судового засідання [11].

З огляду на викладене, Гушилик А.Б. пропонує визначити боржника у справі про банкрутство з позицій матеріального та процесуального права як суб'єкта права, неспроможного виконати свої грошові зобов'язання перед кредиторами, щодо якого в господарському суді розглядається справа про банкрутство або до якого застосовуються заходи досудової санації [12, с. 38].

Отже, визначальними ознаками поняття боржника у справі про банкрутство можна виокремити наявність грошового зобов'язання (заборгованості), безспірний характер такої заборгованості та відкрите провадження у справі про банкрутство.

За думкою Махініча Н.В. безспірність є ознакою відсутності спору з будь-якого приводу, або неможливість оспорити певний факт, явище чи рішення [13, с. 162].

Таким чином, можемо стверджувати, що набуття юридичною особою статусу боржника у виконавчому провадженні може бути передумовою для набуття нею статусу боржника у справі про банкрутство.

Правовий статус юридичної особи-боржника у виконавчому провадженні та справі про банкрутство набувається в порядку окремо визначених процедур відповідно до ЗУ «Про виконавче

провадження» та КУзПБ. Відтак, виконавче провадження відносно юридичної особи-боржника відкривається в порядку пред'явлення виконавчого документа за заявою стягувача про примусове виконання рішення, або прокурора, у разі представництва інтересів громадянина або держави в суді, або якщо виконавчий документ надійшов від суду у випадках, передбачених законом, або якщо виконавчий документ надійшов від суду на підставі ухвали про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду (суду іноземної держави, інших компетентних органів іноземної держави, до повноважень яких належить розгляд цивільних чи господарських справ, іноземних чи міжнародних арбітражів) у порядку, встановленому законом, або у разі якщо виконавчий документ надійшов від Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів [1].

Як зазначали науковці А.П. Гаврилшин та В.П. Козирева, під підставами порушення провадження у справі про банкрутство слід розуміти сукупність юридичних фактів, що свідчать про наявність неплатоспроможності або банкрутства суб'єкта господарювання [14, с. 89].

За думкою Радзивлюк В., матеріально-правовими умовами відкриття провадження у справі про банкрутство є неспроможність боржника виконати грошові зобов'язання перед кредиторами, строк виконання яких настав, а також наявність загрози його неплатоспроможності [15, с. 148].

Варто звернути увагу, якщо виконавче провадження відкривається переважно лише за заявою стягувача, то справа про банкрутство може бути відкрита як за заявою кредитора, так і боржника. Водночас, КУзПБ не містить окремо визначеного переліку підстав для відкриття провадження у справі про банкрутство. Однак, згідно п. 43, 48 постанови Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду по справі № 910/10468/23 від 21 березня 2024 року зроблено висновок, що порядок відкриття провадження у справі про банкрутство регламентований статтею 39 КУзПБ, згідно частини першої якої перевірка обґрунтованості вимог заявника, а також з'ясування наявності підстав для відкриття провадження у справі про банкрутство здійснюються господарським судом у підготовчому засіданні, яке проводиться в порядку, передбаченому цим Кодексом. Системний аналіз ст.ст. 1, 8, 34, 39 КУзПБ свідчить, що правовими підставами для відкриття провадження у справі про банкрутство є: наявність грошового зобов'язання боржника перед кредитором, строк виконання якого спливає на дату звернення кредитора до суду; відсутність між кредитором та боржником спору про право стосовно заявлених вимог; до підготовчого засідання суду вимоги кредитора (кредиторів) боржником у повному обсязі не задоволені [16].

Як юридична особа-боржник набуває свого процесуального статусу у виконавчому провадженні з моменту відкриття виконавчого провадження, так і у справі про банкрутство з моменту відкриття відповідного судового провадження.

Однак, правовий статус боржника у справі про банкрутство не є однаковим на всіх стадіях процесу банкрутства. Зокрема, обсяг його правосуб'єктності змінюється в залежності від того, яку судову процедуру проходить цей боржник. Відповідно до ч. 1 ст. 6 КУзПБ: щодо боржника - юридичної особи застосовуються такі судові процедури: розпорядження майном боржника, або санація боржника, або ліквідація банкрута. Відтак, підчас застосування процедури розпорядження майном боржник залишається доволі самостійним суб'єктом господарювання, хоча й з деякими обмеженнями. Зокрема, за діяльністю боржника здійснюється тільки нагляд і контроль, а на певні управлінські рішення необхідна згода розпорядника майна. Крім того, зазнає змін і правовий режим майна такого боржника. Зокрема, підчас застосування процедури розпорядження майном боржник обмежується у певних правомочностях відносно власного майна, але все ще не втрачає право власності на нього.

Відповідно до ч. 5 ст. 44 КУзПБ: Протягом процедури розпорядження майном органи управління боржника не мають права приймати рішення про: реорганізацію (злиття, приєднання, поділ, виділення, перетворення) і ліквідацію боржника; створення господарських товариств або участь в інших господарських товариствах; створення філій та представництв; виплату дивідендів; проведення боржником емісії цінних паперів; вихід зі складу учасників боржника юридичної особи, придбання в акціонерів раніше випущених акцій боржника; відчуження або обтяження нерухомого майна боржника, в тому числі його передачу в заставу, внесення зазначеного майна до статутного капіталу іншого підприємства або господарського товариства; надання позик (кредитів), надання поруки, гарантій, а також передачу в довірче управління майна боржника [7].

Вказане хоч і обмежує господарську діяльність боржника, але все ж не унеможлиблює її.

В наступному, процедура санації вже має більший вплив на правовий статус і відповідно правосуб'єктність боржника у справі про банкрутство. Відтак, з моменту постановлення ухвали про введення процедури санації: члени виконавчого органу (керівник) боржника звільняються з посади у порядку, визначеному законодавством; управління боржником переходить до керуючого санацією; зупиняються повноваження органів управління боржника - юридичної особи щодо управління

та розпорядження майном боржника, повноваження органів управління передаються керуючому санацією, крім повноважень, передбачених планом санації [7]. Але і в цьому випадку господарська діяльність юридичної особи-боржника не припиняється, чого звісно не можна сказати про застосування процедури ліквідації боржника. У випадку ліквідації боржника суд визнає його банкрутом, господарська діяльність банкрута завершується закінченням технологічного циклу з виготовлення продукції у разі можливості її продажу, крім укладення та виконання договорів, що мають на меті захист майна банкрута або забезпечення його збереження (підтримання) у належному стані, договорів оренди майна, яке тимчасово не використовується, на період до його продажу у процедурі ліквідації тощо [7].

Висновки. Підсумовуючи, правовий статус боржника у справі про банкрутство є динамічним і не залишається однаковим на всіх стадіях провадження, оскільки змінюється залежно від судової процедури, що застосовується до неплатоспроможного суб'єкта підприємницької діяльності. Застосування процедур банкрутства зумовлює обмеження його право- та дієздатності, а також істотну трансформацію правового режиму майна боржника.

Натомість, правовий статус боржника у виконавчому провадженні є відносно сталим, оскільки не налічує окремих стадій як у справі про банкрутство. Динаміка правового статусу боржника у виконавчому провадженні прослідковується лише в порядку його логічного розвитку відповідно до викликів сучасності та генези правовідносин у суспільстві.

Юридичні особи-боржники у виконавчому провадженні, як і у справі про банкрутство, наділені власною правосуб'єктністю, що охоплює правоздатність, дієздатність і деліктоздатність. Правоздатність забезпечує юридичній особі-боржнику можливість бути носієм прав та обов'язків як сторони відповідного провадження. Дієздатність, своєю чергою, означає здатність реалізовувати набуті права та виконувати покладені обов'язки в межах провадження. Деліктоздатність характеризує спроможність юридичної особи-боржника нести цивільно-правову відповідальність, а також відповідальність за правопорушення, вчинені у межах відповідного провадження. У сукупності та взаємозв'язку між собою зазначені елементи правосуб'єктності юридичної особи-боржника формують її правовий статус у системі правовідносин кожного з проваджень. Наявність такого статусу, а відтак і правосуб'єктності, забезпечує юридичній особі-боржнику можливість брати активну участь як у виконавчому провадженні, так і у справі про банкрутство. Така участь проявляється у реалізації передбачених законом прав боржника, виконанні покладених на нього обов'язків, а також у здійсненні захисту власних майнових інтересів у межах відповідного провадження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text> (дата звернення 01.03.2026).
2. Аракелян Р.М. Поняття державного примусу в теорії права. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 1. С. 391–393. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-1/98> (дата звернення 01.03.2026).
3. Хотинська О. Процесуальне становище сторін виконавчого провадження. *Право України*. 2004. № 3. С. 85–89.
4. Вінциславська М.В. Суб'єкти виконавчого процесу та їх класифікації: проблемні питання. *Вісник Вищої ради юстиції*. 2012. № 3 (11). С. 9–13.
5. Ніколенко Л.О. Правовий статус боржника у виконавчому провадженні. *Цивілістична процесуальна думка: науково-практичний журнал*. Київ. 2018. Вип. 2. С. 75–80. URL: https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/3358/CPD%232_18_190121_avt.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення 01.03.2026).
6. Бутирська І.А. Правове становище боржника у справі про банкрутство. *Науковий вісник Чернівецького університету*: Вип. 682: Правознавство. 2013. С. 65–69. URL: https://www.researchgate.net/publication/334470223_Pravove_stanovise_borznika_u_spravi_pro_bankrutstvo (дата звернення 01.03.2026).
7. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018 року. № 2597-VIII. *Голос України*. 2019. №77. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19/ed20251226> (дата звернення 01.03.2026).
8. Кабенюк Ю.В. Правове регулювання арбітражного управління в процедурі банкрутства в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Інститут економіко-правових досліджень НАН України. Київ, 2018. 242 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/361902932_Pravove_reguluvanna_arbitraznogo_upravlinna_v_proceduri_bankrutstva_v_Ukraini (дата звернення 01.03.2026).

9. Пригуза П. Д., Пригуза А. П. Науково-практичний коментар Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» у редакції з 18 січня 2013 року (доктринальне тлумачення норм права неплатоспроможності та статей 1-21). Херсон: Видавництво «ТДС», 2013. 304 с. URL: http://lib.puet.edu.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3096:2022-07-08-13-44&catid=16&Itemid=39 (дата звернення: 1.03.2026).
10. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства: Наказ Міністерства економіки України. № 14. 2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0014665-06#Text> (дата звернення: 01.03.2026).
11. Жуков С.В. Презентація судді-спікера Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду. 2021. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1204033/> (дата звернення: 01.03.2026).
12. Гушилик А.Б. Правовий статус боржника у справі про банкрутство: дис. ... д-ра. юрид. наук. Маріуполь, 2021. 205 с. URL: <https://dnuvs.in.ua/wp-content/uploads/2021/11/dysertacziya-gushylyk.pdf> (дата звернення: 01.03.2026).
13. Махиніч Н.В. Теоретико-правовий феномен інституту банкрутства у вітчизняному законодавстві (аспектуальна складова проблематики кредиторського ініціювання). *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія «Право». 2018. Вип. 52. Т. 1. С. 161-165. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/eaa9443b-80ce-422b-84a8-eaf08893676d/content> (дата звернення: 01.03.2026).
14. Козирева В.П., Гаврилішин А.П. Підстави порушення справи про банкрутство. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2010. № 4. с. 89 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npna_u_2010_4_20 (дата звернення 01.03.2026).
15. Радзивілюк В. Іманентні характеристики провадження у справах про банкрутство. *Слово Національної школи суддів України*. С. 148-149. DOI 10.37566/2707-6849-2023-2(43)-9. (дата звернення: 01.03.2026).
16. Постанова Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 21.03.2024, судова справа №910/10468/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118002674>. (дата звернення: 01.03.2026).

Дата першого надходження рукопису до видання: 3.03.2026
Дата прийняття до друку рукопису після рецензування: 20.03.2026
Дата публікації: 3.04.2026